

HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG VÀ TỶ SUẤT SINH LỢI CỔ PHIẾU NGÂN HÀNG VIỆT NAM

Ngày nhận: 05/01/2015
Ngày nhận lại: 24/02/2015
Ngày duyệt đăng: 10/4/2015
Mã số: 4-15-34

Võ Xuân Vinh (*)

Tóm tắt: Bài báo xem xét quan hệ giữa hiệu quả hoạt động (HQHĐ) và tỷ suất sinh lợi (TSSL) cổ phiếu của các ngân hàng niêm yết trên thị trường chứng khoán (TTCK) Việt Nam. Trước hết, nghiên cứu sử dụng phương pháp đo lường hiệu quả (DEA) để ước tính HQHĐ của các ngân hàng theo ba trường hợp: hiệu quả kỹ thuật (TE), hiệu quả kỹ thuật thuần (PTE) và hiệu quả quy mô (SE). Tiếp theo, bài báo xem xét mối quan hệ giữa HQHĐ và TSSL của cổ phiếu của các ngân hàng niêm yết sử dụng phương pháp phân tích hồi quy dữ liệu bảng. Kết quả chỉ ra rằng trong ba chỉ số hiệu quả thì chỉ có hiệu quả quy mô (SE) có tác động có ý nghĩa thống kê đến TSSL cổ phiếu ngân hàng. Một số yếu tố thuộc tính ngân hàng cũng không có tác động có ý nghĩa thống kê đến TSSL cổ phiếu. Điều này có hàm ý là trong giai đoạn nghiên cứu, các nhà đầu tư cổ phiếu ngân hàng có vẻ như không xem xét hiệu quả và các thuộc tính của ngân hàng trong việc quyết định đầu tư cổ phiếu.

Từ khóa: Hiệu quả hoạt động, tỷ suất sinh lợi cổ phiếu, DEA.

Giới thiệu

HQHĐ của hệ thống ngân hàng là một trong những vấn đề quan trọng nhất đối với nhiều thành phần tham gia thị trường tài chính cũng như toàn xã hội. Những khó khăn của hệ thống ngân hàng Việt Nam trong giai đoạn hiện nay như nợ xấu cao, chất lượng tín dụng thấp, tiềm năng tăng trưởng thấp và công tác quản trị rủi ro còn nhiều bất cập không những có tác động đến HQHĐ của hệ thống ngân hàng thương mại (NHTM) mà còn có tác động lớn đến toàn bộ nền kinh tế. Bài báo này giới thiệu phương thức đo lường hiệu quả DEA (Data Envelopment Analysis) để bổ sung cho các cách đo lường hiệu quả tài chính kế toán truyền thống. DEA là một thước đo để đánh giá hiệu quả của một đối tượng, bằng cách chuyển nhiều yếu tố đầu

vào thành nhiều yếu tố đầu ra thông qua một công cụ gọi là bộ phận ra quyết định (Decision Making Units - DMU) và đã được sử dụng phổ biến để đánh giá HQHĐ ở nhiều lĩnh vực, nhiều ngành và nhiều nước. Bài báo này là một trong những nghiên cứu sử dụng phương pháp DEA để đo lường HQHĐ của ngân hàng và xem xét quan hệ giữa hiệu quả với TSSL của các cổ phiếu ngân hàng niêm yết.

Nói cách khác, bài báo nhằm mục tiêu trả lời câu hỏi liệu HQHĐ của ngân hàng có được bao hàm trong giá chứng khoán hay không. Nghiên cứu nhằm mục tiêu đóng góp thêm vào kho tàng học thuật và thêm sự hiểu biết cho các nhà đầu tư về tác động của HQHĐ đến lợi nhuận cổ phiếu của các ngân hàng trên TTCK Việt Nam.